

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)
1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 24 Απριλίου 2018 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Ευαγγελία Μιχολίτση -Εισηγήτρια και
Χρυσάνθη Ζαράρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την με ημερομηνία κατάθεσης στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού 16.03.2018, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) – Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/254/19.03.2018 Προδικαστική Προσφυγή της κοινοπραξίας «.....», με έδρα .., επί της οδού, αρ....., νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων «Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ», όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή η αιτούσα επιδιώκει ουσιαστικά την ακύρωση της με αρ.4/2018 Διακήρυξης του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων και επαναπροκήρυξη με τροποποίηση όρων και κυρίως τροποποίηση της προϋπολογισθείσας δαπάνης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ευαγγελία Μιχολίτση

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 2.516,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 196972070958 0515 0032, αποδεικτικό ηλεκτρονικής πληρωμής της Τράπεζας Πειραιώς της 16-3-2018, εκτύπωση από την ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του e-παραβόλου με αναφορά «δεσμευμένο»).

2. Επειδή με την υπ' αριθμ. 4/2018 Διακήρυξη (ΑΔΑ:ΨΝΛΗ46907Τ-Θ36) η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο επαναληπτικό ηλεκτρονικό ανοικτό άνω των ορίων (διεθνή) διαγωνισμό για Μηχανολογικές Υπηρεσίες

Αριθμός απόφασης: 375/2018

Υποστήριξης (CPV: 71336000-2 Μηχανολογικές υπηρεσίες υποστήριξης), συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 623.853,11 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής.

3. Επειδή η ως άνω προκήρυξη απεστάλη στις 6-3-2018, καταρχήν, για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναρτήθηκε στις 7.3.2018 στο ΚΗΜΔΗΣ (Α.Δ.Α.Μ.18PROC002767757) και στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε αριθμό Συστήματος 55083.

4. Επειδή η προσφεύγουσα κατέθεσε στις 16/3/2018 στον διαδικτυακό τόπο διαγωνισμού την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, νομίμως υπογεγραμμένη, έχοντας κάνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 την οποία κοινοποίησε στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αυθημερόν.

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας δαπάνης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016.

6. Επειδή η Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ 39/2017 κοινοποίησε στις 20/3/2018 – προβαίνοντας και σε σχετική ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού - την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής.

7. Επειδή η προσφεύγουσα θεμελιώνει, κατ' αρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής βάσει του αντικειμένου εργασιών και του σκοπού της κοινοπραξίας που αναφέρεται στην με αριθμό Συμβολαιογραφική τροποποίηση συμφωνητικού σύστασης κοινοπραξίας της Συμβολαιογράφου Χανίων, το οποίο προσκόμισε η προσφεύγουσα κατόπιν σχετικού αιτήματος της Εισηγήτριας, σε συνδυασμό με την επίκληση λόγων που αφορούν σε συγκεκριμένους όρους της διακήρυξης που κατά δήλωσή της καθιστούν αδύνατη ή ιδιαίτερα δυσχερή τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό (βλ. ΣΤΕ ΕΑ 9/2015, 415/2014, 314/2013).

8. Επειδή κατόπιν αιτήματος αναστολής – προσωρινών μέτρων που είχε ενσωματώσει στην προδικαστική της προσφυγή η προσφεύγουσα

Αριθμός απόφασης: 375/2018

εκδόθηκε από την ΑΕΠΠ η με αριθμό Α151/2018 απόφαση αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας και δη της ημερομηνίας υποβολής προσφορών μέχρι ότου εκδοθεί η απόφαση επί της υπό εξέταση Προδικαστικής Προσφυγής .

9. Επειδή, η προσφεύγουσα απέστειλε προς την αναθέτουσα αρχή μέσω της επικοινωνίας του διαγωνισμού την από 29/3/2018 επιστολή της με θέμα «ένσταση και διαμαρτυρία κατά του από 23.3.2018 εγγράφου σας προς την ΑΕΠΠ», το οποίο δεν λαμβάνεται υπόψη καθόσον δεν απευθύνεται στην ΑΕΠΠ αλλά ακόμη και εάν απευθυνόταν δεν θα εδύνατο να ληφθεί υπόψη καθόσον δεν προβλέπεται η εξέταση διαμαρτυρίας ως άλλωστε, και οιοδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου, στο Ν. 4412/2016 και εκφεύγει, ως εκ τούτου, το υποβληθέν της κανονιστικής εμβέλειας του ΠΔ 39/2017. Εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία, αυτή καθ' εαυτή η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής εκ μέρους των θιγομένων προσώπων ικανοποιεί το δικαίωμα ακρόασής τους λόγω της ανάγκης ταχείας περατώσεως των διαφορών εκ διοικητικών συμβάσεων (βλ. ΣτΕ ΕΑ 620/2011, ΣτΕ Ασφ 554/08, ΣτΕ 2381/2009, ΔΕΦΠΑτρ. 29/2016).

10. Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ισχυρίζεται συνοπτικά τα εξής :

Ότι ο προϋπολογισμός Δαπάνης Υπηρεσιών της υπό κρίση Διακήρυξης *«είναι απολύτως εκτός πραγματικότητας»* ως ειδικότερα αναλύει, ενώ καταρτίστηκε κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων του Ν. 4412/2016 *«με εντελώς αυθαίρετα στοιχεία και προφανώς λανθασμένα, με αποτέλεσμα να απαγορεύει ουσιαστικά τη συμμετοχή μας σε αυτόν το Διαγωνισμό, παραβιάζοντας παράνομα το αναφαίρετο δικαίωμά μας να συμμετάσχουμε στον υπόψη Διαγωνισμό»*. Επιπροσθέτως, στο Παράρτημα ΙΙ Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων πρέπει να γίνουν, κατά την κρίση της προσφεύγουσας, οι αναγκαίες διορθώσεις, ώστε ο Ανάδοχος να μην έχει την ευθύνη για την εφαρμογή της ισχύουσας Βιομηχανικής Νομοθεσίας καθόσον η στελέχωσή του, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 των Τεχνικών Προδιαγραφών της Διακήρυξης δεν είναι επαρκής προς τούτο. Επίσης, στο αυτό Παράρτημα πρέπει να διορθωθεί το ποσό του προϋπολογισμού της σύμβασης στο ποσό των 988.170,55 ευρώ πλέον ΦΠΑ ως προκύπτει από

Αριθμός απόφασης: 375/2018

τους ειδικότερα αναφερόμενους υπολογισμούς της προσφεύγουσας και προφανώς αντίστοιχες διορθώσεις πρέπει να γίνουν στα κείμενα των σελίδων 1 και 5 της Διακήρυξης καθώς και σε κάθε σημείο αυτής που υφίσταται αναφορά στον προϋπολογισμό.

11.Επειδή στις 23-3-2018 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τις απόψεις της, στην ΑΕΠΠ, τις οποίες ανήρτησε αυθημερόν και στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού.

12. Επειδή στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή αναφέρει εν συνόψει τα εξής :

Καταρχήν υποστηρίζει ότι η άσκηση της προσφυγής είναι προδήλως απαράδεκτη καθώς η προσφεύγουσα δεν είναι εγγεγραμμένη στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» οπότε δυνάμει του άρθρου 77 και 360 του Ν. 4412/2016 καθώς και του Παραρτήματος XI (εννοείται του Προσαρτήματος Α) του ως άνω Νόμου δεν δύναται να συμμετάσχει και να αναλάβει τις υπό εξέταση υπηρεσίες οπότε δε θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση της παρούσης, προσκομίζει, δε, και σχετικά αρχεία σχετικής ηλεκτρονικής αναζήτησης στο οικείο Μητρώο.

Δευτερευόντως, υποστηρίζει ότι *«ο προϋπολογισμός δαπάνης των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, στηρίχθηκε στις εγκεκριμένες με την απόφαση 239/03/04-2017 Διοικήτριας 7^{ης} ΥΠΕ Κρήτης, τεχνικές προδιαγραφές, για τις Μηχανολογικές Υπηρεσίες Υποστήριξης των Νοσοκομείων της και ειδικότερα στα οριζόμενα στο άρθρο 24 αυτής, καθώς και στα οριζόμενα του άρθρου 53 παρ. 8 του Ν. 4412/2016, καθώς και στην ΥΑ Αριθ. ΔΝΣγ/32129/ΦΝ 466, ΦΕΚ Β/2519/20-7-2017»* προβαίνοντας σε περαιτέρω σχετική ανάλυση.

Κατά τρίτον, αναφέρει ότι για την κατάρτιση του προϋπολογισμού λήφθηκαν ιδιαίτερα υπόψη οι απαιτούμενες υπηρεσίες συντήρησης Η/Μ, ειδικότητες, προσόντα και τιθέμενη προϋπηρεσία του τεχνικού προσωπικού του αναδόχου, καθώς και οι υποχρεώσεις τους (αναδόχου και προσωπικού) έναντι του κυρίου του έργου, για τον προσδιορισμό του Εργατικού Κόστους (που συμπεριλαμβάνει τις μεικτές αποδοχές εργαζομένου και τις εργοδοτικές εισφορές). Και ότι για τους λόγους αυτούς επιλέχθηκε να χρησιμοποιηθεί ως βάση υπολογισμού τους, οι αποδοχές δημοσίων υπαλλήλων, αντίστοιχων ειδικοτήτων και όχι οι υπολειπόμενες αυτών, νόμιμοι κατώτατοι μισθοί και

Αριθμός απόφασης: 375/2018

ημερομίσθια, αναλύοντας περαιτέρω όλες τις άνω αναφερθείσες παραμέτρους διαμόρφωσης του υπό εξέταση προϋπολογισμού, ο οποίος κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής είναι επαρκής και τεκμηριωμένος.

Τέλος, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα στοχεύει να αυξήσει υπέρογκα τον προϋπολογισμό της υπό κρίση σύμβασης σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος, παρόλο που η ίδια δεν ζημιώνεται καθόσον, ως διατείνεται η ίδια με την προσφυγή της προσφέρει τις ίδιες υπηρεσίες στο Νοσοκομείο με «Καθαρό ετήσιο ποσό» το ποσό των 630.912,00 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

13. Επειδή με βάση την παρ. 3 περ. 15 του άρθρου 2 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται το εξής : *«15) Ως «κατηγορίες μελετών» και ως «υπηρεσίες επίβλεψης μελετών και έργων» νοούνται οι ακόλουθες κατηγορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ΄: (1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες, (2) Πολεοδομικές και ρυμοτομικές μελέτες, (3) οικονομικές μελέτες, (4) κοινωνικές μελέτες, (5) μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, (6) αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων, (7) ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες (διαμόρφωσης εσωτερικών και εξωτερικών χώρων αποκατάστασης μνημείων, διατήρησης παραδοσιακών κτιρίων, οικισμών και τοπίου), (8) στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων), (9) Μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες, (10) Μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών, μικρών τεχνικών έργων, έργων υποδομής αερολιμένων) και κυκλοφοριακές μελέτες (11) μελέτες λιμενικών έργων, (12) Μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων), (13) Μελέτες υδραυλικών έργων (εγγειοβελτιωτικών έργων, φραγμάτων, υδρεύσεων, αποχετεύσεων) και διαχείρισης υδατικών πόρων, (14) Ενεργειακές μελέτες (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, πυρηνικές ή πίων μορφών ενέργειας), (15) Βιομηχανικές μελέτες (προγραμματισμού, σχεδιασμού και λειτουργίας), (16) Μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές, κτηματογραφικές και τοπογραφικές), (17) Χημικές μελέτες και έρευνες, (18) Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων, (19) Μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες, (20) Γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες, (21) Γεωτεχνικές μελέτες και έρευνες, (22) Εδαφολογικές μελέτες*

Αριθμός απόφασης: 375/2018

και έρευνες, (23) Γεωργικές μελέτες (γεωργοοικονομικές, γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων), (24) Δασικές μελέτες (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνικής διευθέτησης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών, δασικών μεταφορικών εγκαταστάσεων και κατάρτισης δασικών χαρτών), (25) Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου, (26) Αλιευτικές μελέτες, (27) Περιβαλλοντικές μελέτες και (28) Μελέτες συστημάτων πληροφορικής και δικτύων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να τροποποιείται το ως άνω Παράρτημα, επεκτείνοντας ή περιορίζοντας τις κατηγορίες μελετών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται σε αυτό».

14. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων.[...].

15. Επειδή το άρθρο 53 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης» προβλέπει τα εξής :

«1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης, πλην της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63 και της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62 σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, περιέχουν ιδίως:

α) την επωνυμία της αναθέτουσας αρχής,

Αριθμός απόφασης: 375/2018

β) την προθεσμία για την παραλαβή των προσφορών από την αρμόδια υπηρεσία, τη διεύθυνση και τον τρόπο υποβολής τους,

γ) το όνομα, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της υπηρεσίας που διενεργεί τον διαγωνισμό, καθώς και τον αρμόδιο υπάλληλο της υπηρεσίας αυτής,

δ) τα αρμόδια όργανα για την αποσφράγιση των προσφορών, την ημερομηνία, την ώρα και λοιπές πληροφορίες που σχετίζονται με την αποσφράγιση (π.χ. τόπος αποσφράγισης), καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία,

ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης. Επίσης οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης για συμπληρωματικές ή νέες συμβάσεις και, εφόσον είναι γνωστό, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα για την άσκηση των δικαιωμάτων αυτών, καθώς και τον αριθμό των παρατάσεων για την άσκησή τους,

στ) το είδος της διαδικασίας,

ζ) την πηγή χρηματοδότησης και τον τρόπο πληρωμής,

η) το νόμισμα της προσφερόμενης τιμής,

θ) τις προϋποθέσεις αναπροσαρμογής του τιμήματος μετά την κατακύρωση, εφόσον κρίνεται ότι απαιτείται τέτοιος όρος, σύμφωνα και με την παρ. 10,

ι) τις απαιτούμενες εγγυήσεις τον τύπο, τα ποσοστά, το νόμισμα, το χρόνο υποβολής των εγγυήσεων, όλους τους σχετικούς όρους αυτών, καθώς και άλλες εξασφαλίσεις, εάν ζητούνται,

ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης,

ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων,

Αριθμός απόφασης: 375/2018

ιγ) τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 59,

ιδ) τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών,

ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87

ιστ) τη διάρκεια ισχύος των προσφορών,

ιζ) τους απαραίτατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,

ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 και τους όρους πληρωμής,

ιθ) οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων, κατά το άρθρο 132,

κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.),

κα) τον κατάλογο και τη σειρά ισχύος των εγγράφων της σύμβασης,

κβ) όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των εγγράφων της σύμβασης,

κγ) τη διαδικασία πρόσβασης των υποψηφίων και προσφερόντων στα δικαιολογητικά, στις τεχνικές και οικονομικές προσφορές, υπό την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 70 και στην κείμενη νομοθεσία,

κδ) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων:

αα) τον προϋπολογισμό δημοπράτησης, το τιμολόγιο δημοπράτησης, την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων, την τεχνική περιγραφή, την τεχνική μελέτη ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου,

ββ) τον τρόπο σύνταξης και υποβολής των οικονομικών προσφορών,

γγ) αμοιβή των αξιολογότερων μελετών, όπου κρίνεται αναγκαίο,

δδ) το απαιτούμενο στάδιο της μελέτης που πρέπει να υποβάλουν οι οικονομικοί φορείς, στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 50,

εε) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 50 τα σχέδια συμβολαίου οροφокτησίας, κανονισμού λειτουργίας, πινάκων ποσοστών

Αριθμός απόφασης: 375/2018

συνιδιοκτησίας και κατανομών των κοινόχρηστων δαπανών ή δαπανών για τα κοινόκτητα πράγματα, προσυμφώνων σταδιακής μεταβίβασης ποσοστών του οικοπέδου ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών,

στστ) στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 50, το είδος και την έκταση των διατιθεμένων ανταλλαγμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται η αναγωγή σε κοινή βάση, εξέταση και βαθμολόγηση τόσο των τεχνικών προσφορών όσο και των οικονομικών,

κε) επιπλέον των ανωτέρω, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών:

αα) το τεύχος τεχνικών δεδομένων, τη συγγραφή υποχρεώσεων, το τεύχος προεκτιμώμενων αμοιβών ή/και τη διαμόρφωση αυτών μετά την κατακύρωση της σύμβασης, σύμφωνα με την προσφορά του αναδόχου,

ββ) την κατηγορία μελέτης, κατά την περίπτωση (15) της παρ. 3 του άρθρου 2 που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελετητικό αντικείμενο της σύμβασης, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας ανά κατηγορία μελέτης, που αντιστοιχεί στην προς ανάθεση σύμβαση,

γγ) την προεκτιμώμενη αμοιβή ή το κατ' αποκοπή τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51,

δδ) την εξειδίκευση των πρώιμων σταδίων των κύριων ή και υποστηρικτικών μελετών στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 51

εε) τις προδιαγραφές εκπόνησης της μελέτης κατά το άρθρο 196,

κστ) οποιαδήποτε άλλη πληροφορία απαιτείται κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221).

3. Τα έγγραφα της σύμβασης συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

4. Οι αναθέτουσες αρχές δεν επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

Αριθμός απόφασης: 375/2018

5. Πρότυπα εγγράφων σύμβασης με δεσμευτική ισχύ εκδίδονται από την Αρχή, σύμφωνα με την περίπτωση ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

6. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών, λοιπά πρότυπα τεχνικού περιεχομένου των περιπτώσεων κδ΄ και κε΄ της παρ. 2, με δεσμευτική ή μη ισχύ, καθώς και σχετικές εγκύκλιοι εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

7. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης, ισχύουν και τα ακόλουθα:

α) Κατά την έγκριση της διακήρυξης το υπάρχον στην εγκεκριμένη μελέτη σχέδιο διακήρυξης προσαρμόζεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα τεύχη διακήρυξης εφόσον αυτό απαιτείται. Επίσης, γίνεται και αναγκαία προσαρμογή των άλλων στοιχείων της μελέτης που συνεπάγεται η αλλαγή της διακήρυξης.

β) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής και ύστερα από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, που αφορούν την τεχνική και οικονομική ικανότητα όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου.

γ) Με τα έγγραφα της σύμβασης επιτρέπεται να αναλάβει ο ανάδοχος την αναγκαία συμπλήρωση ή προσαρμογή των στοιχείων της μελέτης προς τα δεδομένα του εδάφους.

δ) Η διακήρυξη μνημονεύει τα τεχνικά τεύχη και σχέδια που μαζί με αυτήν αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση της σύμβασης. Σε περίπτωση διαδικασίας διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 ή απευθείας ανάθεσης του άρθρου 118, τα τεύχη αυτά προσδιορίζονται στη σύμβαση.

ε) Τα τεχνικά τεύχη είναι σχέδια και κείμενα που δίνουν εικόνα του έργου που πρόκειται να κατασκευαστεί και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος με τη σύμβαση (τεχνική περιγραφή, συγγραφές υποχρεώσεων κ.λπ.).

Αριθμός απόφασης: 375/2018

στ) Ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας αποτελεί ένδειξη της προεκτίμησης του κόστους του έργου και ανώτατο όριο προσφοράς, όταν τα έγγραφα της σύμβασης δεν ορίζουν ρητά ότι επιτρέπονται προσφορές μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό της υπηρεσίας ή αρνητικές εκπτώσεις. Ο προϋπολογισμός μπορεί να είναι αναλυτικός ή να περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τίμημα για το έργο ή τμήματά του.

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνεται Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους.

η) Ο Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών, μετά την έγκρισή του, ισχύει υποχρεωτικά για όλες τις αναθέτουσες αρχές που δημοπρατούν δημόσιες συμβάσεις έργων.

θ) Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου, τόσο της υπηρεσίας όσο και της προσφοράς, περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης. Αν γίνεται ρητή μνεία στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προστίθεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους, που ορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η με αρ. πρωτ. 8371/ 27.7.2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, όπως ισχύει ή τυχόν μελλοντικές συμφωνίες.

ι) Ο προϋπολογισμός της αναθέτουσας αρχής, όταν είναι αναλυτικός, ομαδοποιεί τις ομοειδείς εργασίες με ένδειξη του αθροίσματος της δαπάνης κάθε ομάδας. Αν δεν υπάρχει τέτοια ομαδοποίηση, νοείται ότι το σύνολο των εργασιών είναι μία ομάδα. Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 95 ο προϋπολογισμός πρέπει υποχρεωτικά να αναλύεται σε «Ομάδες εργασιών» ανά κατηγορία έργων. Οι «Ομάδες Εργασιών» ανά κατηγορία έργων καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 95, οι τιμές του τιμολογίου μπορεί να είναι αναλυτικές ή περιληπτικές για ολοκληρωμένα τμήματα σύνθετων εργασιών ή να είναι κατ' αποκοπή τιμές για ευρύτερα τμήματα του έργου ή για όλο το έργο. Στην

Αριθμός απόφασης: 375/2018

περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 125, για έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως ιδίως έργα συντηρήσεων, επισκευών, βελτιώσεων, ανακαινίσεων, αναστηλώσεων, άρσης καταπτώσεων και για ύψος προϋπολογισμού έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., μπορεί ο προϋπολογισμός να μην περιλαμβάνει ποσότητες των επιμέρους εργασιών, αλλά μόνο την κατ' εκτίμηση δαπάνη του συνόλου κάθε ομάδας ομοειδών εργασιών και το γενικό σύνολο.

ια) Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί έντυπο συμπλήρωσης οικονομικής προσφοράς ή περιλαμβάνει σχετικό υπόδειγμα στα έγγραφα της σύμβασης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 94 και 124 έως 126.

ιβ) Στις περιπτώσεις του άρθρου 50, με τα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να ζητείται από τους οικονομικούς φορείς, ο προσδιορισμός τεχνολογικών χαρακτηριστικών και προδιαγραφών επιμέρους στοιχείων του έργου, η υποβολή προτάσεων - λύσεων σε δεδομένο τεχνικό πρόβλημα, ο καθορισμός της προθεσμίας για την αποπεράτωση κατασκευής του έργου και κοστολόγηση του κύκλου ζωής του έργου, ανάλογα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης.

ιγ) Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 50 ο «Κανονισμός Μελετών Έργου», ο οποίος συντάσσεται από την αναθέτουσα αρχή, ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόστηκε σε παρόμοια έργα, περιλαμβάνει τις ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις και προδιαγραφές εκπόνησης των μελετών που θα υποβληθούν από τους οικονομικούς φορείς και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εγγράφων της σύμβασης.

8. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, πέραν των αναφερομένων στις παραγράφους 1 έως 6, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της σύμβασης εφαρμόζονται και τα παρακάτω:

α) Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης περιλαμβάνει τις προβλέψιμες προεκτιμώμενες αμοιβές των επί μέρους μελετών και τεχνικών υπηρεσιών που απαρτίζουν τη σύμβαση. Στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%) ως απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 186.

β) Η προεκτιμώμενη αμοιβή αποτελεί γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικειμένου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς μελέτη έργου, όπως προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου, με τις τιμές αμοιβών, ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικειμένου, του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της περίπτωσης δ'. Όταν στην προς ανάθεση σύμβαση περιλαμβάνονται μελέτες κατηγοριών οι οποίες δεν τιμολογούνται στον Κανονισμό της περίπτωσης δ', η προεκτιμώμενη αμοιβή υπολογίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή, με βάση ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων και τις ειδικές διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών αυτών, εφόσον ισχύουν, άλλως από συγκριτικά στοιχεία για αμοιβές συναφών μελετών ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

γ) Για ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες), για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικειμένου, τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αθροιστικά για όλες τις κατηγορίες το ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Μελετών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγκρίνεται, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει:

(αα) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια μελέτης και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή και

(ββ) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών τεχνικών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή είτε

ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων (ανθρωπομήνες) που ασχολούνται με την παροχή της υπηρεσίας, με βάση τα προσόντα και την εμπειρία τους.

Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η εφαρμογή των τιμών του κανονισμού για τον καθορισμό της προεκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων είναι υποχρεωτική για τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες λαμβάνουν επιπρόσθετα υπόψη όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν, κατά την κρίση τους, τη συνολική δαπάνη της σύμβασης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της και τον επικαιροποιημένο φάκελο της δημόσιας σύμβασης. Οι τιμές του κανονισμού αναπροσαρμόζονται κάθε έτος, με βάση τον επίσημο δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους. Μέχρι τις 20 Μαρτίου κάθε έτους αποστέλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων σχετικό έγγραφο ενημέρωσης προς τις αναθέτουσες αρχές. Οι διακηρύξεις που εγκρίνονται μετά την ημερομηνία αυτή λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη την αναπροσαρμογή των τιμών, για τον προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής.

ε) Η αναθέτουσα αρχή χορηγεί έντυπο συμπλήρωσης οικονομικής προσφοράς ή περιλαμβάνει σχετικό υπόδειγμα στη διακήρυξη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 95.

9. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης προμηθειών, όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, υπό τους όρους του άρθρου 132. Στην περίπτωση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Χρόνος εκκίνησης της αναπροσαρμογής είναι η ημερομηνία υποβολής των προσφορών που καθορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης και υπολογίζεται μέχρι και την ημερομηνία παράδοσης των αγαθών. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται να παραδοθούν μετά την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης

Αριθμός απόφασης: 375/2018

δεν λαμβάνεται υπόψη για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

10. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής γενικών υπηρεσιών, μπορεί να ορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα της σύμβασης όρος περί αναπροσαρμογής της τιμής, οι προϋποθέσεις και ο τρόπος αναπροσαρμογής αυτής».

16. Επειδή το άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής» προβλέπονται τα εξής :

«1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,

β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α΄ ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό.

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων υπηρεσιών, εφόσον οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί

Αριθμός απόφασης: 375/2018

να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που εκδίδεται μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται μετά από γνώμη επιτροπής που συστήνουν και στην οποία εκπροσωπούνται τα οικεία επαγγελματικά επιμελητήρια, προσδιορίζεται το αντικείμενο κάθε κατηγορίας μελέτης του Παραρτήματος Ι του Προσαρτήματος Γ'. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αντιστοιχία κάθε κατηγορίας μελέτης με το επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των εγγεγραμμένων στο «Μητρώο Μελετητών», καθώς και στο «Μητρώο Γραφείων Μελετών» του Παραρτήματος ΧΙ του Προσαρτήματος Α', σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με γνώμονα την εφαρμογή του Κανονισμού ΕΚ 2195/2002. Με όμοια απόφαση μπορούν να διαιρούνται ή ενοποιούνται εν γένει οι παραπάνω κατηγορίες.

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την

απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων.

Όταν μια σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καθορίζει τον ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών που πρέπει να έχουν οι οικονομικοί φορείς ανά ομάδες τμημάτων, αν ανατεθούν στον ανάδοχο περισσότερα τμήματα που πρέπει να εκτελεστούν ταυτοχρόνως.

Εάν οι συμβάσεις βάσει συμφωνίας-πλαίσιο πρόκειται να ανατεθούν μετά από προκήρυξη νέου διαγωνισμού, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που θα εκτελεστούν ταυτοχρόνως ή , εάν αυτό δεν είναι γνωστό, βάσει της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο. Στην περίπτωση δυναμικών συστημάτων αγορών, η μέγιστη απαίτηση ετήσιου κύκλου εργασιών που αναφέρεται στο πέμπτο εδάφιο υπολογίζεται βάσει του αναμενόμενου μέγιστου μεγέθους των συγκεκριμένων συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες

εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος».

17. Επειδή το άρθρο 77 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» προβλέπει τα εξής:

«1. Πέραν των οριζομένων στην παρ. 2 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα:

α) Στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείων Μελετών, εγγράφονται οικονομικοί φορείς κατά τάξεις και κατηγορίες,

β) στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης παροχής τεχνικών υπηρεσιών για τις οποίες δεν τηρούνται μητρώα, η συμμετοχή επιτρέπεται σε οικονομικούς φορείς, πιστοποιημένους από αναγνωρισμένο οργανισμό πιστοποίησης, όπως ειδικότερα ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης,

γ) σε περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων και αν η υπό ανάθεση μελέτη ανήκει σε μία κατηγορία, όλα τα μέλη της ένωσης πρέπει να είναι εγγεγραμμένα σε αυτήν την κατηγορία,

δ) σε περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων και αν η υπό ανάθεση μελέτη ανήκει σε περισσότερες κατηγορίες, πρέπει να καλύπτονται αθροιστικά όλες οι κατηγορίες.

2. Πέραν των οριζομένων στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα:

Αριθμός απόφασης: 375/2018

α) τα ελάχιστα επίπεδα τεχνικής καταλληλότητας και γενικής εμπειρίας καθορίζονται ανά κατηγορία μελέτης, με βάση τις προεκτιμώμενες αμοιβές για το σύνολο των σταδίων της αντίστοιχης κατηγορίας μελέτης,

β) αν για την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή της υπηρεσίας απαιτείται αυξημένη εμπειρία, μπορεί, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, να απαιτείται με τα έγγραφα της σύμβασης η συμμετοχή οικονομικών φορέων εγγεγραμμένων σε τάξη ανώτερη από αυτήν που προκύπτει με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης,

γ) αν σε κάποιες κατηγορίες μελετών υφίσταται αποδεδειγμένα μικρός αριθμός εγγεγραμμένων μελετητών ή εταιρειών μελετών της απαιτούμενης τάξης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, να επιτρέψει να συμμετέχουν μελετητές ή εταιρείες μελετών της αμέσως κατώτερης τάξης κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης,

δ) για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης σύμβασης παροχής τεχνικών υπηρεσιών επίβλεψης έργου, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να διαθέτουν εμπειρία από την κατασκευή ή επίβλεψη έργων της αντίστοιχης κατηγορίας, με το έργο, του οποίου η επίβλεψη αποτελεί αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Η απαιτούμενη εμπειρία, ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, πρέπει να βρίσκεται σε αναλογία με τις ιδιαιτερότητες του προς επίβλεψη έργου και να καλύπτεται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης, από την ομάδα επίβλεψης, στην οποία επιτρέπεται να συμμετέχει μηχανικός με αποδεδειγμένη εμπειρία σε κατασκευή έργων της αντίστοιχης, με το προς επίβλεψη έργο, κατηγορίας, η οποία μπορεί να προκύπτει είτε από σχετικά πιστοποιητικά και έγγραφα είτε από την εγγραφή του στην αντίστοιχη κατηγορία έργου του Μ.Ε.Κ.,

ε) στη διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο μπορούν να λάβουν μέρος οικονομικοί φορείς εγγεγραμμένοι σε όλες τις τάξεις πτυχίου, κάθε κατηγορίας μελετών της περίπτωσης (15) της παρ. 3 του άρθρου 2, μεταξύ της τάξης πτυχίου που προσδιορίζεται από το μέσο μέγεθος προεκτιμώμενης αμοιβής των επί μέρους συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή και το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής της συμφωνίας πλαισίου.

3. Στις περιπτώσεις του άρθρου 50, οι υποβαλλόμενες μελέτες πρέπει να έχουν εκπονηθεί από μελετητές οι οποίοι διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, κατά τον παρόντα, λοιπές διατάξεις σχετικές με όρους άσκησης του επαγγέλματος του μελετητή και τα έγγραφα της σύμβασης.

4. Σε κάθε άλλη περίπτωση οι οικονομικοί φορείς που αποδεικνύουν ότι καλύπτουν τα κριτήρια επιλογής μπορούν να συμμετέχουν».

18. Επειδή το άρθρο 78 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων» αναφέρει ρητώς ότι : «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς.

Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ΄ του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α΄ ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.

Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για

Αριθμός απόφασης: 375/2018

τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς να είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τους ίδιους όρους, μία ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, μπορεί να στηρίζεται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων.

2. Στην περίπτωση συμβάσεων έργων ή συμβάσεων υπηρεσιών ή στην περίπτωση εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης στο πλαίσιο σύμβασης προμηθειών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κάτω των ορίων».

19. Επειδή το άρθρο 83 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων και πιστοποίηση από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου» προβλέπει ρητώς ότι : «1. Η λειτουργία όλων των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετητών, που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή/και η πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α΄, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Η Αρχή ανακοινώνει στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη - μέλη τη διεύθυνση του οργανισμού πιστοποίησης ή του οργανισμού που είναι υπεύθυνος για τους επίσημους καταλόγους, στον οποίο αποστέλλονται οι αιτήσεις.

2. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών, καθώς και οι

Αριθμός απόφασης: 375/2018

προϋποθέσεις που αφορούν την έκδοση πιστοποιητικών από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α', προσαρμόζονται στις διατάξεις των άρθρων 73 έως 83. Αιτήσεις εγγραφής μπορούν να υποβάλλονται και από οικονομικούς φορείς, οι οποίοι ανήκουν σε ένωση και επικαλούνται πόρους, που τους διαθέτουν άλλοι συμμετέχοντες σε αυτήν, σύμφωνα με το άρθρο 78. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς αποδεικνύουν στην αρχή που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ότι θα έχουν στη διάθεσή τους αυτούς τους πόρους καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού, που πιστοποιεί την εγγραφή τους στον επίσημο κατάλογο και ότι οι εν λόγω συμμετέχοντες στην ένωση συνεχίζουν να πληρούν, κατά το ίδιο διάστημα, τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό που επικαλούνται οι φορείς αυτοί για την εγγραφή τους.

3. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποιητικό μπορούν, για την εκάστοτε σύμβαση, να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

4. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

5. Η εγγραφή και κατάταξη στα Μ.Ε.Ε.Π., Μητρώο Μελετητών και Μητρώο Γραφείων Μελετών, και η κατοχή αντίστοιχου πτυχίου αποτελεί τεκμήριο τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας.

6. Οι πληροφορίες που μπορούν να συναχθούν από την εγγραφή σε επίσημους καταλόγους ή από την πιστοποίηση δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση χωρίς αιτιολόγηση. Όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής

ασφάλισης και των φόρων και τελών, μπορεί να ζητείται πρόσθετο πιστοποιητικό από κάθε εγγεγραμμένο οικονομικό φορέα, όποτε πρόκειται να ανατεθεί μια σύμβαση.

Οι αναθέτουσες αρχές εφαρμόζουν την παράγραφο 3 και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου μόνον προς όφελος των οικονομικών φορέων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος-μέλος το οποίο έχει καταρτίσει τον επίσημο κατάλογο.

7. Οι απαιτήσεις προσκόμισης αποδείξεων για τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, που καλύπτονται από τον επίσημο κατάλογο ή το πιστοποιητικό, είναι σύμφωνες με το άρθρο 80, και, ανάλογα με την περίπτωση, με το άρθρο 82. Για την εγγραφή των οικονομικών φορέων άλλων κρατών μελών σε επίσημο κατάλογο ή για την πιστοποίησή τους, δεν απαιτούνται άλλες αποδείξεις ή δηλώσεις, πλην εκείνων που ζητούνται από τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να ζητούν, ανά πάσα στιγμή, την εγγραφή τους σε επίσημο κατάλογο ή την έκδοση πιστοποιητικού. Ενημερώνονται, σε ευλόγως σύντομο χρονικό διάστημα, για την απόφαση της αρχής που συντάσσει τον επίσημο κατάλογο ή του αρμόδιου οργανισμού πιστοποίησης.

8. Η εν λόγω εγγραφή ή πιστοποίηση δεν επιβάλλεται στους οικονομικούς φορείς άλλων κρατών μελών προκειμένου να συμμετάσχουν σε δημόσια σύμβαση. Οι αναθέτουσες αρχές αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά που εκδίδονται από οργανισμούς εγκατεστημένους σε άλλα κράτη-μέλη. Αποδέχονται, επίσης, και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά μέσα.

9. Εφόσον ζητηθεί, η Αρχή θέτει στη διάθεση άλλων κρατών μελών κάθε πληροφορία σχετικά με τα έγγραφα που προσκομίζονται ως απόδειξη ότι οι οικονομικοί φορείς πληρούν τις απαιτήσεις εγγραφής στον επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή ως απόδειξη ότι οι οικονομικοί φορείς από άλλο κράτος-μέλος διαθέτουν ισοδύναμη πιστοποίηση.

10. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται μετά από πρόταση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζονται θέματα για την κατάρτιση και λειτουργία επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ιδίως δε η αρμόδια υπηρεσία τήρησής τους, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, τα κριτήρια

Αριθμός απόφασης: 375/2018

και οι διατυπώσεις εγγραφής και κατάταξης των οικονομικών φορέων σε αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων δικαιολογητικών, η διαδικασία τήρησης και ενημέρωσής τους και οι περιπτώσεις διαγραφής από αυτούς, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας τους είτε συνολικά είτε ανά κλάδο ή κατηγορία, η διαλειτουργικότητα των ηλεκτρονικών καταλόγων με άλλα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα».

20. Επειδή το άρθρο 87 «Κοστολόγηση κύκλου ζωής» προβλέπει τα εξής :

«Η κοστολόγηση του κύκλου ζωής καλύπτει, στο βαθμό που αρμόζει, ένα μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων ειδών κόστους κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, μιας υπηρεσίας ή ενός έργου:

α) κόστος που βαρύνει την αναθέτουσα αρχή ή άλλους χρήστες, όπως:

αα) το κόστος που σχετίζεται με την απόκτηση,

ββ) το κόστος χρήσης, όπως για την κατανάλωση ενέργειας και άλλων πόρων / πηγών,

γγ) το κόστος συντήρησης,

δδ) το κόστος τέλους του κύκλου ζωής, όπως το κόστος συλλογής και ανακύκλωσης,

β) το κόστος που οφείλεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνδέονται με το προϊόν, την υπηρεσία ή το έργο στη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, εφόσον η οικονομική αξία τους μπορεί να προσδιοριστεί και να επαληθευτεί· στο κόστος αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται το κόστος εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και άλλων εκπομπών ρύπων, καθώς και το κόστος για το μετριασμό της κλιματικής αλλαγής.

2. Όταν η αναθέτουσα αρχή αποτιμά το κόστος χρησιμοποιώντας προσέγγιση κοστολόγησης του κύκλου ζωής, αναφέρει στα έγγραφα της σύμβασης τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλουν οι προσφέροντες και τη μέθοδο που θα χρησιμοποιήσει για την κοστολόγηση του κύκλου ζωής βάσει των εν λόγω δεδομένων.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την αποτίμηση του κόστους, το οποίο οφείλεται σε εξωτερικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες, οφείλει να πληροί το σύνολο των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) βασίζεται σε κριτήρια που μπορούν να επαληθευτούν με αντικειμενικό τρόπο και δεν εισάγουν διακρίσεις. Συγκεκριμένα, όταν αυτή δεν έχει εκπονηθεί για επαναλαμβανόμενη ή συνεχή χρήση, δεν συνεπάγεται αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων,

β) είναι προσιτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη,

γ) τα απαιτούμενα δεδομένα μπορεί να παρασχεθούν μετά από εύλογη προσπάθεια από τους οικονομικούς φορείς που επιδεικνύουν τη μέση δυνατή επιμέλεια, περιλαμβανομένων των φορέων τρίτων χωρών που είναι μέρη της ΣΔΣ ή άλλων διεθνών συμφωνιών που δεσμεύουν την Ένωση.

3. Σε περιπτώσεις όπου με νομοθετική πράξη της Ένωσης έχει καταστεί υποχρεωτική μια κοινή μέθοδος υπολογισμού του κόστους του κύκλου ζωής, η εν λόγω κοινή μέθοδος εφαρμόζεται για την αξιολόγηση του κόστους κύκλου ζωής.

Κατάλογος των εν λόγω νομοθετικών διατάξεων και, όπου κριθεί απαραίτητο, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων με τις οποίες αυτές συμπληρώνονται, περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XIII του Προσαρτήματος Α'.

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, μπορεί να καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων τα κριτήρια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, οι τρόποι προσδιορισμού και μέτρησης του κόστους του κύκλου ζωής των έργων/μελετών/υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα.

5. Για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και λοιπών υπηρεσιών, μπορεί να καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, τα κριτήρια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2, οι τρόποι προσδιορισμού και μέτρησης του κόστους του κύκλου ζωής των αγαθών/υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα».

21. Επειδή στο άρθρο 104 του Ν.4412/2016 με τίτλο «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής Οφιγενείς μεταβολές» προβλέπεται ότι: «1. Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των

δικαιολογητικών του [άρθρου 80](#), και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της [παρ. 3 του άρθρου 105](#) [...]».

22. Επειδή η παρ. 1 του άρθρου 377 με τίτλο «Καταργούμενες διατάξεις» προβλέπει : «1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις:

.....(40) του ν. 3316/2005 (Α' 42), πλην των άρθρων 2Α, της παραγράφου 2 του άρθρου 11 και πλην των άρθρων 39 και 40 τα οποία παραμένουν σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 83.»,

23. Επειδή το άρθρο 39 του Ν. 3316/2005, ως ισχύει, προβλέπει τα εξής : «1. Στο Μητρώο Μελετητών δικαιούνται να εγγραφούν φυσικά πρόσωπα, κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, που έχουν συμπληρώσει τετραετία από την απόκτηση της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, έχουν την επαγγελματική τους εγκατάσταση στην Ελλάδα και δεν εμπίπτουν σε καμία από τις απαγορεύσεις της επόμενης παραγράφου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο Μελετητών των πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα, εφόσον το δικαίωμα εκπόνησης μελετών δημόσιων έργων περιλαμβάνεται μεταξύ των νόμιμων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.

[...]

3. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών έχουν τα νομικά πρόσωπα που έχουν κατά το καταστατικό τους ως κύριο σκοπό την εκπόνηση μελετών και είναι νομίμως εγκατεστημένα στην Ελλάδα, εφόσον: α) δεν είναι συνδεδεμένα με εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. ή εξαρτημένα από πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν ή συμμετέχουν σε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. και β) είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών τουλάχιστον: αα. οι ομόρρυθμοι εταίροι, σε περίπτωση ομόρρυθμης (Ο.Ε.) ή ετερόρρυθμης (Ε.Ε.) εταιρείας, ββ. οι διαχειριστές σε περίπτωση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), γγ. οι πρόεδροι και διευθύνοντες σύμβουλοι και όσοι ασκούν τη γενική

διαχείριση σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.). Στους σκοπούς των εταιρειών μελετών δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται δραστηριότητες συγκρουόμενες εξ αντικειμένου με τον κύριο σκοπό τους, όπως η ανάληψη (άμεσα ή έμμεσα) δημόσιων έργων ή προμηθειών.

Οι μετοχές ανώνυμης εταιρείας μελετών είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

4. «Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, ο οποίος κατατάσσεται αφενός σε μία ή περισσότερες κατηγορίες μελετών, βάσει των εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνικών γνώσεών του, που αποδεικνύονται από τον τίτλο και τον τομέα σπουδών του, καθώς και από την πιστοποιούμενη εμπειρία του και αφετέρου σε τάξεις ανά κατηγορία, με βάση το δυναμικό του.». [...]

24. Επειδή το άρθρα 1, 3, και 4 του ΠΔ 138/2009 προβλέπουν τα εξής : **«Άρθρο 1. «Έννοιες – Ορισμοί»** 1. "Μητρώο Μελετητών" είναι ο κατάλογος που τηρείται από την αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7, στον οποίο κατατάσσονται οι Μελετητές - φυσικά πρόσωπα ύστερα από αξιολόγηση, σε κατηγορίες μελετών κατά τάξεις δυναμικότητας, βάσει των εξειδικευμένων επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων τους, που αποδεικνύονται από τον τίτλο και τον τομέα σπουδών τους και την πιστοποιούμενη εμπειρία τους, ανάλογα με το δυναμικό τους ανά κατηγορία μελέτης.

2 "Μητρώο Εταιρειών Μελετών" είναι ο κατάλογος που τηρείται από την ίδια αρμόδια υπηρεσία της παρ. 7, στον οποίο κατατάσσονται ύστερα από αξιολόγηση οι Εταιρείες Μελετών σε κατηγορίες μελετών και σε τάξεις, ανάλογα με το δυναμικό των στελεχών τους ανά κατηγορία μελέτης. Ο όρος "Εταιρεία Μελετών" που χρησιμοποιείται στο παρόν περιλαμβάνει και εννοεί και Γραφείο Μελετών, όπως ορίζεται στην παρ. 16 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005.

3. "Πτυχίο" Μελετητή ή Εταιρείας Μελετών είναι το δημόσιο έγγραφο που εκδίδεται από την αρμόδια κατά τα ανωτέρω υπηρεσία και αποδεικνύει, έναντι πάντων, την εγγραφή και κατάταξη του Μελετητή ή της Εταιρείας Μελετών στις κατηγορίες και τάξεις του αντίστοιχου μητρώου.

4. "Κατηγορίες Μελετών" είναι οι αναγραφόμενες στο άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά και υποδηλώνουν το ιδιαίτερο επιστημονικό πεδίο απασχόλησης των εγγεγραμμένων σε αυτές, με βάση τις

εξειδικευμένες επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις τους, όπως αυτές προκύπτουν από τους τίτλους σπουδών και την εμπειρία τους.

5. "Εμπειρία" είναι οι βεβαιωμένες συμμετοχές του μελετητή ή των στελεχών (εταίρων ή υπαλλήλων) εταιρείας μελετών σε εκπονήσεις περαιωμένων συμβάσεων ή σταδίων μελετών και συμπληρωματικά σε επιβλέψεις μελετών, καθώς και κάθε τεκμηριωμένη ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα, όπως συγγραφικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις.

6. "Δέσμευση του πτυχίου" είναι η διάθεση του πτυχίου μελετητή για τη στελέχωση Εταιρείας Μελετών, είτε με την ιδιότητα του εταίρου, είτε με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

7. "Αρμόδια υπηρεσία" είναι η Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών (Δ 15) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσιακή μονάδα ορίζεται στις κείμενες εκάστοτε διατάξεις ως αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων του παρόντος.

Άρθρο 3 «Δικαιολογητικά εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών» : 1. Για την εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στην οποία περιλαμβάνει προσωπικά του στοιχεία (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, κατοικία, επαγγελματική έδρα, Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, αρμόδια Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών), στοιχεία για την επικοινωνία (αριθμό τηλεφώνου, τηλεμοιοτύπου, ηλεκτρονική διεύθυνση) και την κατηγορία ή τις κατηγορίες μελετών στις οποίες ζητά να εγγραφεί.

2. Η αίτηση συνοδεύεται από την προβλεπόμενη στην παρ. 4 του άρθρου δωδέκατου του ν. 2338/1995 (Α` 202) εισφορά και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Πτυχίο ή Δίπλωμα Ανώτατης Σχολής πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ομοταγούς αναγνωρισμένης σχολής της αλλοδαπής, μαζί με βεβαίωση του αρμόδιου φορέα περί αναγνώρισης της σχολής αυτής ως ισότιμης των αντίστοιχων Ελληνικών Ανωτάτων Σχολών.

β) Άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Ελλάδα, για όσα επαγγέλματα απαιτεί ο νόμος τέτοια άδεια.

γ) Σύντομο βιογραφικό σημείωμα με την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία του αιτούντος.

δ) Υπεύθυνη δήλωση με τα στοιχεία του ν. 1599/1986, περί του ότι δεν υφίσταται στο πρόσωπο του αιτούντος κώλυμα εγγραφής εκ των αναφερομένων στην παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 3316/2005.

ε) Εφόσον ζητείται εγγραφή και κατάταξη σε τάξη ανώτερη της Α', πίνακες εμπειρίας του μελετητή, που περιλαμβάνουν για κάθε αιτούμενη κατηγορία μελέτης, στοιχεία εκπόνησης μελετών, επίβλεψης μελετών ή έργων και συμμετοχής στην κατασκευή έργων, μαζί με τα σχετικά Πιστοποιητικά εμπειρίας του άρθρου 7 του παρόντος. Εφόσον υφίσταται ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα, όπως συγγραφικές δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις υποβάλλεται αναλυτικό υπόμνημα της σχετικής δραστηριότητας, με συνημμένα σχετικά αντίγραφα.

Άρθρο 4 «Εταιρείες Μελετών» 1. Οι Εταιρείες Μελετών εγγράφονται με αίτηση τους σε μία ή περισσότερες κατηγορίες μελετών. Το χορηγούμενο πτυχίο έχει ισχύ για τέσσερα (4) έτη από την έκδοσή του, αφορά όλες τις κατηγορίες μελετών στις οποίες εγγράφεται η Εταιρεία και περιλαμβάνει τα στοιχεία του, τις κατηγορίες μελετών και την αντίστοιχη τάξη, το σύνολο του δυναμικού για κάθε κατηγορία και τον χρόνο λήξης της ισχύος του πτυχίου. Στο πτυχίο αναγράφονται επίσης τα στοιχεία των μελετητών που ανήκουν στο δυναμικό της Εταιρείας και έχουν δεσμεύσει τα πτυχία τους, η τάξη και η κατηγορία καθώς και ο χρόνος λήξης της ισχύος των ατομικών πτυχίων. Σε περίπτωση λήξης της ισχύος ατομικού πτυχίου στελέχους (εταίρου ή υπαλλήλου) της Εταιρείας κατά τη διάρκεια ισχύος του πτυχίου της Εταιρείας, η ισχύς του ατομικού πτυχίου παρατείνεται αυτοδίκαια και λήγει την ημέρα λήξης της ισχύος του πτυχίου της Εταιρείας.

2. Κάθε μελετητής μπορεί να δεσμεύσει το πτυχίο του σε μία μόνο εταιρεία μελετών. Η δέσμευση στερεί το μελετητή του δικαιώματος να υποβάλει εφεξής φακέλους συμμετοχής με το ατομικό πτυχίο του και προσφορές σε κάθε είδους διαδικασίες για την ανάληψη σύμβασης εκπόνησης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών.»

25. Επειδή τα άρθρα 741 και 784 ΑΚ ορίζουν τα κάτωθι : «741 «Έννοια»»: Με τη σύμβαση της εταιρίας δύο ή περισσότεροι έχουν αμοιβαίως υποχρέωση να επιδιώκουν με κοινές εισφορές κοινό σκοπό και ιδίως οικονομικό. 784 «Προσωπικότητα της αστικής εταιρίας». Η εταιρία του

Αριθμός απόφασης: 375/2018

κεφαλαίου αυτού, αν επιδιώκει οικονομικό σκοπό, αποκτά νομική προσωπικότητα, εφόσον τηρηθούν οι όροι της δημοσιότητας που ο νόμος τάσσει για το σκοπό αυτό στις ομόρρυθμες εμπορικές εταιρίες. Η προσωπικότητα....».

26. Επειδή το άρθρο 293 «Εφαρμοζόμενες διατάξεις» του Ν. 4072/2012 με τίτλο « Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος – Νέα εταιρική μορφή – Σήματα – Μεσίτες Ακινήτων – Ρύθμιση θεμάτων ναυτιλίας, λιμένων και αλιείας και άλλες διατάξεις» ορίζει, πλην άλλων, τα εξής : «Άρθρο 249. «Έννοια, Εφαρμοζόμενες διατάξεις». 1. Ομόρρυθμη είναι η εταιρία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό....Άρθρο 251. «Δημοσιότητα». 1. Η ομόρρυθμη εταιρεία καταχωρίζεται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.Μ.Η.)...2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Η. η ομόρρυθμη αποκτά νομική προσωπικότητα. 3. Αν η εταιρία αρχίσει την εμπορική της δραστηριότητα πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Η. ο διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται αναλόγως και ως προς αυτήν. Η μη καταχωρισθείσα στο Γ.Ε.Μ.Η. εταιρία, η οποία ασκεί εμπορική δραστηριότητα, έχει ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα. Άρθρο 270 «Αστική εταιρία με νομική προσωπικότητα» 1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, με εξαίρεση εκείνης της παρ. 3 του άρθρου 251, εφαρμόζονται αναλόγως και στην αστική εταιρία με νομική προσωπικότητα.2....Άρθρο 293 «Εφαρμοζόμενες διατάξεις». 1. Η κοινοπραξία είναι εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα. Εφόσον καταχωρισθεί στο Γ.Ε.Μ.Η. ή εμφανίζεται προς τα έξω, αποκτά, ως ένωση προσώπων, ικανότητα δικαίου και πτωχευτική ικανότητα. 2. Στην κοινοπραξία που συστήθηκε με σκοπό το συντονισμό της δραστηριότητας των μελών της εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την αστική εταιρεία. Η σύμβαση κοινοπραξίας μπορεί να προβλέπει ότι για τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας έναντι τρίτων τα κοινοπρακτούντα μέλη θα ευθύνονται εις ολόκληρο. 3. Εφόσον η κοινοπραξία ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.Μ.Η. και εφαρμόζονται ως προς αυτήν αναλόγως οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.4. Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και στις ειδικά ρυθμιζόμενες κοινοπραξίες, εκτός αν υπάρχει αντίθετη πρόβλεψη στην ειδική ρύθμιση».

27. Επειδή ο Ν. 3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας» :**Άρθρο 1.** Γενικό Εμπορικό Μητρώο- Υπόχρεοι καταχώρησης (Όπως η περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 118 του Ν. 4072/2012, Α΄186).1. Καθιερώνεται Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά τα κατωτέρω πρόσωπα και ενώσεις προσώπων (εφεξής «οι υπόχρεοι»). Α. Τα φυσικά πρόσωπα που είναι έμποροι....β. Η ένωση προσώπων που ασκεί εμπορία μέσω κύριας ή δευτερεύουσας εγκατάστασης στην ημεδαπή και κάθε εμπορική εταιρεία, εφόσον η σύστασή της έγινε κατά το ελληνικό δίκαιο, ήτοι η ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) εταιρεία, ο αστικός συνεταιρισμός, στον οποίο περιλαμβάνεται ο αλληλοασφαλιστικός και ο πιστωτικός συνεταιρισμός, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ανώνυμη εταιρεία.[.....]. 2. Στο ΓΕΜΗ εγγράφονται προαιρετικά : α) οι κοινοπραξίες, β) οι αστικές εταιρίες που προβλέπονται στο άρθρο 784 ΑΚ, γ) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που ασκούν ή προτίθενται να ασκήσουν οικονομική δραστηριότητα, χωρίς να έχουν καταστεί έμποροι από την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. 3.....[...].

Άρθρο 15. «Αποτελέσματα της καταχώρησης» 1. Με την καταχώρηση στο ΓΕΜΗ των νομικών γεγονότωνεπέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρίες,τα ακόλουθα αποτελέσματα: 1. Με την καταχώριση στο ΓΕΜΗ των νομικών γεγονότων ...επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρίες...τα ακόλουθα αποτελέσματα : α. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο αποκτούν νομική προσωπικότητα. Β.....2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, από την έναρξη της τήρησης του ΓΕΜΗ και με την καταχώρηση σε αυτό των νομικών γεγονότων,...σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, δημιουργείται για τους λοιπούς υπόχρεους, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 1, μαχητό τεκμήριο εμπορικής ιδιότητας. **Άρθρο 16** «Δημοσιότητα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου» 1^α) Η εμπορική δημοσιότητα πραγματοποιείται με: αα) Την καταχώρηση αρχική μη μεταγενέστερη στο ΓΕΜΗ.....[..]»

28. Επειδή, επομένως, όταν καταχωρείται στο ΓΕΜΗ η κοινοπραξία πρόκειται για τη λεγόμενη «εξωτερική εταιρία», όταν δηλ. Η κοινοπραξία

Αριθμός απόφασης: 375/2018

εμφανίζεται συναλλακτικώς ως αστική εταιρία (Γ. Σωτηρόπουλος, Το δίκαιο των προσωπικών εταιριών τομ. 1, 2007 παρ. 29 σελ. 878 υπό 33). Αντίθετα, εάν ενώ ασκεί εμπορική δραστηριότητα η κοινοπραξία δεν είναι καταχωρημένη στο ΓΕΜΗ συνιστά *de facto* ομόρρυθμη εταιρείας με μόνη την εξωτερική της δράση (ΓΝΜ ΝΣΚ 223/2017).

29. Επειδή με βάση το άρθρο 1.3. της Διακήρυξης ισχύουν τα εξής : *«Αντικείμενο της σύμβασης είναι οι Μηχανολογικές Υπηρεσίες Υποστήριξης (CPV 71336000-2): ως εξής: Συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης: Προϋπολογισμός: 623.853,11 ΕΥΡΩ συμπεριλαμβανομένου και του Φ. Π. Α. 503.107,35 ΕΥΡΩ μη συμπεριλαμβανομένου του Φ. Π. Α. Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο των ζητούμενων στις τεχνικές προδιαγραφές υπηρεσιών. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε 12 μήνες».*

30. Επειδή σύμφωνα με το Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: *«Τα σχετικά επαγγελματικά και εμπορικά μητρώα καθώς και οι δηλώσεις και τα πιστοποιητικά που αντιστοιχούν σε κάθε κράτος μέλος είναι: [...] στην Ελλάδα, το «Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων— ΜΕΕΠ» του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθώς και τα νομαρχιακά μητρώα στην περίπτωση των δημόσιων συμβάσεων έργων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 76, το «Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο» και το «Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού» στην περίπτωση των συμβάσεων προμηθειών στην περίπτωση των συμβάσεων υπηρεσιών, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να κληθεί να προβεί σε ένορκη δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος· στις περιπτώσεις που προβλέπει η ισχύουσα εθνική νομοθεσία, για την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, τα επαγγελματικά μητρώα είναι το «Μητρώο Μελετητών» και το «Μητρώο Γραφείων Μελετών», σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 77,[...]».*

31. Επειδή το άρθρο 2.2.4 της Διακήρυξης με τίτλο «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» προβλέπει τα εξής :

«Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή

βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή στο Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού».

32. Επειδή το άρθρο 2.4.4. της Διακήρυξης με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» προβλέπει τα κάτωθι :

«Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης με τα οριζόμενα στο Παράρτημα IV της διακήρυξης:

A. Τιμές

[ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ]

Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα.

Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την προμήθεια των ειδών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Αριθμός απόφασης: 375/2018

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.

Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή της παρούσας διακήρυξης».

33. Επειδή το άρθρο 2.4.6. «Λόγοι απόρριψης προσφορών» προβλέπει τα εξής : «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας,

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παραγράφου 2.2.3.4 περ. γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του

Αριθμός απόφασης: 375/2018

άρθρου 73 του ν. 4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων.

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,

θ) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης».

34. Επειδή στο Παράρτημα II – Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και δη στο τμήμα που αφορά τις Τεχνικές προδιαγραφές εργασιών συντήρησης Η/Μ εγκαταστάσεων και εξοπλισμού Γενικού Νοσοκομείου Χανίων «Ο ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ» προβλέπεται ρητά και αναλυτικά μεταξύ άλλων η απαιτούμενη στελέχωση προσωπικού του αναδόχου.

Αντίστοιχα, στη σελίδα 57 αυτού υπό τον τίτλο «Αναλυτικός Προϋπολογισμός έργου συντήρησης των Η/Μ/ εγκαταστάσεων του ΓΜ Χανίων» προβλέπεται ότι :

«Λαμβάνοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Νομικού Συμβούλου του ΓΝ Χανίων σε συνδυασμό με την αναγκαία στελέχωση και διάρθρωση του προσωπικού του Αναδόχου σε βάρδιες, ο προϋπολογισμός του έργου της συντήρησης των Η/Μ εγκαταστάσεων του ΓΝ Χανίων διαμορφώνεται ως ακολούθως:

A) Τεχνικοί κατηγορίας ΠΕ

Προεκτιμώμενη αμοιβή τετράωρης απασχόλησης (Υπεύθυνος Έργου, Διπλωματούχος Μηχανικός πενταετούς εμπειρίας):

$4 \text{ ώρες} * 0,20 * 300 * \tau\kappa (\text{€}) = 240 * \tau\kappa (\text{€}),$

όπου $\tau\kappa = 1,203$ (Εγκύκλιος 5/14-3-2017 Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με αρ. πρωτ. ΔΝΣγ/12298/ΦΝ 439.6, ΑΔΑ ΩΗΛΝ465ΧΘΞ-ΒΣΖ).

Ετήσιο Κόστος Εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ) = προεκτιμώμενη ετήσια αμοιβή, πλέον 15% ως έξοδα κρατήσεων έργου, φόρων έργου, εξόδων υποστήριξης έργου και κέρδος εργολάβου:

$P1 = 250 \text{ η μέρες} * (240 * \tau\kappa) * 1,15 = 83.007 \text{ €}$

B) Τεχνικοί κατηγορίας ΤΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

Αριθμός απόφασης: 375/2018

$$Π2 = 1.515,72 * 14 * 1,15 = 24.403,09 \text{ €}$$

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$Π2κ = Π2 * 1,12 = 24.403,09 \text{ €} * 1,12 = 27.331,46 \text{ €}$$

Τέσσερις (4) τεχνικοί κατηγορίας ΤΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο.

Γ) Τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ

Ετήσιο κόστος εργασίας (χωρίς το ΦΠΑ):

$$Π3 = 1.248,10 * 14 * 1,15 = 20.094,41 \text{ €}$$

Ένας (1) τεχνικός κατηγορίας ΔΕ εργάζεται σε πενθήμερη πρωινή βάρδια.

Ετήσιο κόστος εργασίας για εργαζόμενους σε κυκλικό ωράριο (χωρίς το ΦΠΑ):

$$Π3κ = Π3 * 1,12 = 20.094,41 \text{ €} * 1,12 = 22.505,74 \text{ €}$$

Δέκα (10) τεχνικοί κατηγορίας ΔΕ εργάζονται σε κυκλικό ωράριο.

Προϋπολογισμός έργου (χωρίς το ΦΠΑ):

(ετήσιο κόστος εργασίας πλέον 15% απρόβλεπτες δαπάνες)

$$Π = (Π1 + 4 * Π2κ + Π3 + 10 * Π3κ) * 1,15 = (83.007 \text{ €} + 4 * 27.331,46 \text{ €} + 20.094,41 \text{ €} + 10 * 22.505,74 \text{ €}) * 1,15 = 437.484,65 \text{ €} * 1,15 = 503.107,35 \text{ €}$$

Συνολικός Προϋπολογισμός έργου (περιλαμβανομένου του ΦΠΑ 24%):

$$503.107,35 \text{ €} * 1,24 = 623.853,11 \text{ €}$$

Πίνακας III: Πίνακας ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ - ΦΥΛΛΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ			
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ			
	ΝΑΙ		

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Στη Στήλη «ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ», περιγράφονται αναλυτικά οι αντίστοιχοι τεχνικοί όροι, υποχρεώσεις ή επεξηγήσεις για τα οποία θα πρέπει να δοθούν αντίστοιχες απαντήσεις.

Αν στη στήλη «ΑΠΑΙΤΗΣΗ» έχει συμπληρωθεί η λέξη «ΝΑΙ» ή ένας αριθμός (που σημαίνει υποχρεωτικό αριθμητικό μέγεθος της προδιαγραφής και απαιτεί συμμόρφωση) τότε η αντίστοιχη προδιαγραφή είναι υποχρεωτική για τον υποψήφιο Ανάδοχο, θεωρούμενη ως απαραίτητος όρος σύμφωνα με την παρούσα Διακήρυξη. Προσφορές που δεν καλύπτουν πλήρως απαραίτητους όρους απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Στη στήλη «ΑΠΑΝΤΗΣΗ» σημειώνεται η απάντηση του Αναδόχου που έχει τη μορφή ΝΑΙ/ΟΧΙ εάν η αντίστοιχη προδιαγραφή πληρούται ή όχι από την Προσφορά ή ένα αριθμητικό μέγεθος που δηλώνει την ποσότητα του αντίστοιχου χαρακτηριστικού στην Προσφορά. Απλή κατάφαση ή επεξήγηση δεν αποτελεί απόδειξη πλήρωσης της προδιαγραφής και η αρμόδια Επιτροπή έχει την υποχρέωση ελέγχου και επιβεβαίωσης της πλήρωσης της απαίτησης (ιδιαίτερα αν αυτή αποτελεί ελάχιστη).

Στη στήλη «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ» θα καταγραφεί η σαφής παραπομπή σε Παράρτημα της Τεχνικής Προσφοράς το οποίο θα περιλαμβάνει αριθμημένα Τεχνικά Φυλλάδια κατασκευαστών, ή αναλυτικές τεχνικές περιγραφές των υπηρεσιών, του εξοπλισμού ή του τρόπου διασύνδεσης και λειτουργίας ή αναφορές μεθοδολογίας εγκατάστασης και υποστήριξης κλπ., που κατά την κρίση του υποψηφίου Αναδόχου τεκμηριώνουν τα στοιχεία των Πινάκων Συμμόρφωσης. Στην αρχή του Παραρτήματος καταγράφεται αναλυτικός πίνακας των περιεχόμενων του.

Είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η πληρέστερη συμπλήρωση των παραπομπών, οι οποίες πρέπει να είναι κατά το δυνατόν συγκεκριμένες (π.χ. Τεχνικό Φυλλάδιο 3, Σελ. 4 Παράγραφος 4, κ.λπ.). Αντίστοιχα στο τεχνικό φυλλάδιο ή στη σχετική αναφορά, μεθοδολογικό εργαλείο, τεχνική κτλ θα υπογραμμιστεί το σημείο που τεκμηριώνει τη συμφωνία ή υπερκάλυψη και θα σημειωθεί η αντίστοιχη παράγραφος του Πίνακα Συμμόρφωσης στην οποία καταγράφεται η ζητούμενη προδιαγραφή (π.χ. Προδ. 4.18).

Αριθμός απόφασης: 375/2018

Τονίζεται ότι είναι υποχρεωτική η απάντηση σε όλα τα σημεία των ΠΙΝΑΚΩΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ και η παροχή όλων των πληροφοριών που ζητούνται.

Η αρμόδια Επιτροπή θα αξιολογήσει τα παρεχόμενα από τους υποψήφιους Αναδόχους στοιχεία κατά την αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών.

Σε περίπτωση που δεν έχει συμπληρωθεί η στήλη «ΑΠΑΝΤΗΣΗ», για έστω και ένα από τους όρους στον πίνακα συμμόρφωσης, τότε θεωρείται ότι δεν υπάρχει απάντηση στο σχετικό όρο».

35. Επειδή, δυνάμει σχετικού ερωτήματος νομική σύμβουλος της αναθέτουσας αρχής απάντησε το εξής : «...Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της εταιρείαςσύμφωνα με την παράγραφο 2.2.4. «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της προμήθειας. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους **ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 [...]**».

Εν προκειμένω, το αντικείμενο της Σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί σύμφωνα με τη Διακήρυξη αφορά σε «Μηχανολογικές Υπηρεσίες Υποστήριξης», και η οποία βάσει του Κωδικού της (CPV 71336000-2), ανήκει στην κατηγορία «δημοσίων συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών», εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Παραρτήματος XI («ΜΗΤΡΩΑ») του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Σύμφωνα, δε, με το ως άνω Παράρτημα XI « στην Ελλάδα...[...] στις περιπτώσεις που προβλέπει η ισχύουσα εθνική νομοθεσία, για την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, τα επαγγελματικά μητρώα είναι το **«Μητρώο Μελετητών» και το «Μητρώο Γραφείων Μελετών» σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 77** «και βάσει των οριζομένων στο ΠΔ 138/2009. Συνεπώς, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να προσκομίσουν τις ως άνω βεβαιώσεις, καθώς

Αριθμός απόφασης: 375/2018

και κάθε άλλη βεβαίωση που σχετίζεται με την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.4. και στο Παράρτημα II Α.2. της ως άνω διακήρυξης».

36. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) της διακήρυξης, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

37. Επειδή η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

38. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS*

Αριθμός απόφασης: 375/2018

Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31). Ειδικότερα η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, *Pippo Pizzo* C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51).

39. Επειδή, συνακόλουθα, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση *Pippo Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας.

40. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

41. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες τόσο κατά την υποβολή, αλλά και κατά την αξιολόγηση των προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

42. Επειδή περαιτέρω, έχει κριθεί (ΕΛΣυν 524/2012 Τμ. VI) ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί νομίμως να απορρίψει προσφορά που, σε κάθε περίπτωση, ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διακήρυξης, στηριζόμενη σε λόγους, οι οποίοι δεν προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη και προβάλλονται μετά την υποβολή της προσφοράς αυτής (ΣΤΕ ΕΑ 179/2009, 61/2011, υπόθ. C-6/05 ΔΕΚ, απόφ. της 14.6.2007).

43. Επειδή, στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού εντάσσονται και οι διευκρινίσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή στους διαγωνιζόμενους, με την έκδοση σχετικής πράξης παροχής διευκρινίσεων, η οποία εκδίδεται πριν από την υποβολή της προσφοράς τους, ως προς τα σημεία των όρων της διακήρυξης ή των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων ζητημάτων που χρήζουν περαιτέρω επεξηγήσεων, οι οποίες συμπληρώνουν τους όρους της διακήρυξης στους οποίους αναφέρονται (βλ. Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 340).

44. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων που συνιστά εκτελεστή

Αριθμός απόφασης: 375/2018

πράξη, εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακηρύξεως, στους οποίους αναφέρεται (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 190/2015, 108/2015, 55/2015, 44/2015, 92/2014, 254/2012, 45/2008, ΔΕΦΑΘ (αναστ.) 451/2014, 437/2013).

45. Επειδή, όπως έχει κριθεί, όταν με τις διευκρινίσεις που παρέχει η αναθέτουσα αρχή αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης μην επιφέροντας ουδεμία μεταβολή στο νομικό κόσμο (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 426/2011 και Δ. Ράικο, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2015, σελ. 742), αλλά, αντίθετα, το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων που δεν προβλέπει ρητώς η Διακήρυξη (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004).

46. Επειδή, ωστόσο, όταν η Αναθέτουσα Αρχή εκδώσει διαδοχικά πράξεις με το αυτό αντικείμενο, βλαπτικές των συμφερόντων του αναδόχου, ο τελευταίος προσφεύγει παραδεκτώς μόνο κατά της πρώτης βλαπτικής για τα συμφέροντά του πράξης, ενώ απαραδέκτως στρέφεται κατά των μεταγενεστέρων πράξεων με το αυτό αντικείμενο, διότι κάθε μεταγενέστερη πράξη, ως επιβεβαιωτική της προηγούμενης, στερείται εκτελεστού χαρακτήρα, (βλ. ΣΤΕ 1462/2017, 1362/2015, 567/2015, 428/2015, 549/2014, 3450/2013, 806/2013, 674/2013, 5109/2012, 993/2011 κ.α.).

47. Επειδή επιβεβαιωτική είναι η πράξη που εκδίδεται κατόπιν αίτησης επανεξέτασης μιας απόφασης, χωρίς όμως να υπάρχουν νέα ουσιώδη στοιχεία, οπότε το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του, η οποία επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη. Από δικονομική σκοπιά, όταν η προσβαλλόμενη πράξη είναι αμιγώς επιβεβαιωτική προγενέστερης πράξης, υπό την ανωτέρω έννοια, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνον υπό την προϋπόθεση ότι η επιβεβαιούμενη πράξη προσβλήθηκε εμπροθέσμως. (βλ. ΓσΕΕ της 24ης Μαρτίου 2017, Τ-117/15, Εσθονία κατά Επιτροπής, βλ. σχόλιο V. Michel, *Europe mai* 2017, n° 170).

48. Επειδή έχει κριθεί ότι τα πληροφοριακά έγγραφα δεν προσβάλλονται παραδεκτά με προσφυγή, καθώς σε κάθε περίπτωση η προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να έχει εκτελεστό χαρακτήρα (ΣΤΕ 2799/2005, 421/2003, Χρήστος Μητκίδης, Σύμβαση εκτέλεση δημοσίου έργου, Νόμοι 3669/2008, 4070/2012 και 4412/2016, Ερμηνεία και Νομολογία κατ' άρθρο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017,σελ. 345- 346).

49. Επειδή έχει κριθεί ότι σε προδικαστική προσφυγή υπόκεινται οι βλαπτικές πράξεις όχι μόνο της αρχής που εκδίδει την κατακυρωτική πράξη, αλλά εν όψει της αρχής του επικαίρου τηρήσεως των σχετικών διαδικασιών, όλων των οργάνων του διαγωνισμού, όταν ασκούν, κατά τις οικείες διατάξεις, αποφασιστική και όχι γνωμοδοτική ή άλλη αρμοδιότητα (ΕΑ 63/2012, 305/2011).

50. Επειδή στο άρθρο 20 του Συντάγματος παρ. 1 ορίζεται ότι : *«Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει».*

51. Επειδή σύμφωνα με το Άρθρο 346 «Προστασία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων» προβλέπεται ότι : *«1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368.*

2. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από απόφαση της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής του άρθρου 360, μπορεί να ασκήσει αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης και αίτηση για την ακύρωση της απόφασής της ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 372. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η αναθέτουσα αρχή αν η ΑΕΠΠ δεχθεί την προδικαστική προσφυγή.

3. Διαφορές που προκύπτουν από την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου και αφορούν αξιώσεις αποζημίωσης εκδικάζονται από τα αρμόδια δικαστήρια, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 373».

52. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

53. Επειδή στο άρθρο 367 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι : «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής. 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια[...]».

54. Επειδή επομένως «κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, σε περίπτωση σιωπής του νόμου, νομιμοποιείται για την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής οποιοσδήποτε υφίσταται βλάβη των εννόμων συμφερόντων του, εκτός αν ορίζει ειδικότερα η εφαρμοστέα διάταξη, περιορίζοντας τον κύκλο των δικαιουμένων να την ασκήσουν» (βλ.ΣτΕ (Ολομ) 1374/1953 και 677/2005, Σ. Κ./ Κυβέλος, Η ενδικοφανής προσφυγής, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2016) μόνο στους έχοντες έννομο συμφέρον να τους ανατεθεί η σύμβαση και αποκλείοντας τρίτους (ΔΕΚ, απόφαση C-230/02, της 12/2/04, Grossmann Air κατά Δημοκρατίας της Αυστρίας, ΕΑ ΣτΕ 368/2009, 4651/2006). Το, δε,

έννομο συμφέρον μπορεί να είναι τόσο υλικό, με την έννοια ότι από την εκτέλεση της πράξης προκαλείται σε αυτόν κάποια αποτιμητή χρηματική βλάβη, όσο και ηθικό, όταν συνεπάγεται καταστάσεις που έχουν ηθική αξίας (βλ.Ε. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, τ.2 Νομική Βιβλιοθήκη, 2015 , ΣτΕ 3167/1998).

55. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3886/2010, η οποία δεν έχει μεταβληθεί εν προκειμένω με το παρόν νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 4412/2016), το θεσπιζόμενο με το νόμο αυτό σύστημα παροχής έννομης προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την πιθανολογούμενη εκ μέρους του αναθέτοντος φορέως παράβαση των κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της διακήρυξης ή τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί βλάβη από όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατά την άποψή του τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή του στον διαγωνισμό (ΕΑ 16, 9/2015, 415/2014, 314/2013. 616, 472, 434/2012, 182/2011 κ.ά). Σε περίπτωση, δε, που ο αιτών τελικώς μετάσχει στο διαγωνισμό με επιφύλαξη και προσβάλλει με την Προδικαστική του Προσφυγή συγκεκριμένο όρο της διακηρύξεως, προβάλλοντας ότι ο όρος αυτός είναι παράνομος, διότι τον αποκλείει ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό, έχει έννομο συμφέρον για προσβολή του εν λόγω όρου, μόνον εφόσον προβάλλει ειδικούς ισχυρισμούς ότι, παρά το γεγονός ότι υπέβαλε προσφορά στο διαγωνισμό, ενδέχεται να υποστεί ζημία από τον όρο αυτό της

διακηρύξεως (ΣτΕ (Ασφ) 124/2015, ΕΑ 16/2015, 415/2014, 718, 616/2012 κά).

Με βάση τα ως άνω, σε περίπτωση που κάποιος προτίθεται να στραφεί της κατά όρων διακήρυξης, θεωρώντας ότι την καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων.

56. Επειδή το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, και ατομικό /προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Όσον αφορά τις κανονιστικές πράξεις *«η προϋπόθεση για τη συνδρομή του προσωπικού εννόμου συμφέροντος συντρέχει όταν η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση, θίγει συγκεκριμένες ελευθερίες ή δικαιώματα του αιτούντος, τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και των οποίων την πραγμάτωση επιδιώκει να αποκαταστήσει ο αιτών με την έκδοση της ακυρωτικής απόφασης»* (Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 847).

Περαιτέρω, κατά τη θεωρία και νομολογία το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι : α) η προσβαλλόμενη πράξη έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική, και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προσβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 745 επ.) άλλως να την υφίσταται υπό συγκεκριμένη ιδιότητα ως υποψηφίου στην οικεία διακήρυξη (ΣτΕ 880/2016 7μ. σκ. 13, 1844/2013 7μ. σκ. 15, 2973/1989),

άλλως, ως ενδιαφερομένου μεν να συμμετάσχει σ' αυτήν, αλλά αποκλειομένου δυνάμει ρήτρας της προκηρύξεως (ΣΤΕ 4606/2012, 1982-1985, 1987/2011) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣΤΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Περαιτέρω, δέον είναι το έννομο συμφέρον να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣΤΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣΤΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣΤΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔΤΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ.4, σελ 846-7). Δεν νομιμοποιείται επομένως όποιος θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του σε μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, τα οποία δεν αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ακύρωσης της πράξης (ΣΤΕ 1425/93).

57. Επειδή η βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣΤΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο Προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣΤΕ 3905/2004).

58. Επειδή σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του Προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣΤΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣΤΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣΤΕ 1898/2016, 7μελής), ήτοι στην περίπτωση της προσφυγής με την κατάθεσή της εφόσον δεν προβλέπεται από τον Ν.

4412/2016 και το οικείο κανονιστικό πλαίσιο (ΠΔ 39/2017) η συμπλήρωση της προσφυγής με υποβολή υπομνήματος.

59. Επειδή η προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος δεν καθιστά δυσχερή την πρόσβαση του ενδιαφερόμενου στο δικαστήριο ή εν γένει στην προσήκουσα παροχή έννομης προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 του Συντ.) ούτε δημιουργεί (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017) αντίθεση προς το άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ (ΣΤΕ 2980/2013). Μόνη, δε, εξαίρεση στην άνω αναφερθείσα υποχρέωση προαπόδειξης είναι να προκύπτει σαφώς και άνευ ουδεμίας αμφιβολίας από τις ad hoc ειδικές συνθήκες ότι θίγονται τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα του Προσφεύγοντος (ΣΤΕ 2521/2004).

60. Επειδή σε κάθε περίπτωση οι προβαλλόμενοι από τον Προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών κατά τη διοικητική διαδικασία ή περί παράβασης νόμου, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017).

61. Επειδή το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ 23). Ειδικότερα, όσον αφορά την προσφυγή κατά όρων διακήρυξης, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣΤΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014,

Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων Β΄ έκδοση*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756).

62. Επειδή κατά την έννοια του ενωσιακού δικαίου (βλ. σχετικά άρθρο 6 ΕΣΔΑ) ως ερμηνεύεται από το ΕΔΔΑ η έννοια του «θιγόμενου» ταυτίζεται με το άτομο που βλάπτεται άμεσα από την αμφισβητούμενη πράξη ή παράλειψη (βλ. Johnston κα 18.12.1986, Prager και Oberschlick, 26.4.1995).

63. Επειδή, ως έχει παγίως κριθεί ο περιορισμός των προσώπων που δύνανται να προσφύγουν κατά μιας κανονιστικής πράξης, υπό την έννοια της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος είναι θεμιτός και επιβεβλημένος, μη προσκρούων στο άρθρο 6 της ΕΣΔΑ καθόσον συνάδει στην εξασφάλιση αποτελεσματικής έννομης προστασίας κατά το προδικαστικό στάδιο, αποτρέποντας την έναρξη προπετών διαδικασιών, με παρελκυστικά κίνητρα που παρεμποδίζουν την υγιή ανταγωνισμό και την ανάπτυξη.

Άλλωστε, η ενδεχόμενη βλάβη υπό την έννοια του «πιθανά» ή «εν δυνάμει» θιγόμενου απαντάται και στη νομολογία του ΕΔΔΑ, εφόσον ασφαλώς στοιχειοθετείται επαρκώς η ύπαρξη προσωπικού και υπαρκτού κινδύνου να υποστεί την βλάβη, την οποία επικαλείται με σαφήνεια (βλ. ΕΔΔΑ, Burden κατά Ηνωμένου Βασιλείου, τμήμα ευρείας σύνθεσης, 29.4.2008).

64. Επειδή το άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 89/665 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι παράνομες αποφάσεις των αναθετουσών αρχών να υπόκεινται στην άσκηση αποτελεσματικών και όσο το δυνατόν ταχύτερων προσφυγών (βλ. ενδεικτικά C-470/99, *Universale-Bau*, Συλλογή 2002, σ. I-11617, σκέψη 74 και της 19ης Ιουνίου 2003, *Fritsch, Chiari & Partner*, κλπ, C-410/01, Συλλογή 2003, σ. I-6413, σκέψη 30). Ωστόσο η άρνηση αναγνώρισης εννόμου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής σε συγκεκριμένες περιπτώσεις προφανώς δεν περιορίζει την πρακτική αποτελεσματικότητα της εν λόγω Οδηγίας αλλά σε πολλές περιπτώσεις συνάδει στην σκοπούμενη επιτάχυνση και συνακόλουθα αποτελεσματικότητα της παροχής έννομης προστασίας.

65. Επειδή στα πλαίσια της δικονομικής Οδηγίας 89/665/ΕΚ καθίστανται σαφές ότι τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παρέχουν το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής σε οποιοδήποτε πρόσωπο επιδιώκει τη σύναψη δημοσίας συμβάσεως (υπόθεση ΔΕΚ C-240/01, 19.6.03,

Αριθμός απόφασης: 375/2018

W.Hackermuller, Συλλ. 2003, I-6319, σκέψεις 18-19) C-230/02, 12.2.04 *Grossmann Air Service*, σκ 26)

66. Επειδή, έχει κριθεί ότι τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να εξαρτούν την ενεργητική νομιμοποίηση για την άσκηση προσφυγής κατά την προκήρυξης διαγωνισμού από προγενέστερη συμμετοχή στην διαγωνιστική διαδικασία, καθότι αυτό θα ερχόταν σε αντίθεση με τα αρθ. 1, παρ.3 και 2 παρ. ιβ της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ, αλλά και την αρχή της αναλογικότητας ΔΕΚ C-230/02, 12.02.04 *Grossmann*, Συλλ. 2004, σκέψη 29 και 30, C 26/03 *StadtHalle*).

67. Επειδή όπως προκύπτει τόσο από τις κοινοτικές ρυθμίσεις όσο και από τη νομολογία του Δικαστηρίου, έχει δικαίωμα υποβολής προσφοράς ή καταθέσεως αιτήσεως συμμετοχής κάθε πρόσωπο ή φορέας που, ενόψει των όρων που θέτει η οικεία προκήρυξη, φρονεί ότι διαθέτει την απαιτούμενη ικανότητα προς εκτέλεση της συμβάσεως, απευθείας ή μέσω τρίτου (πχ μέσω ιδιωτικού συμφωνητικού περί δέσμευσης πόρων ή μέσω υπεργολαβίας), ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος -δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου– που τον διέπει και ανεξαρτήτως του εάν δραστηριοποιείται στην αγορά επί συστηματικής βάσεως ή μόνον ευκαιριακά, ή εάν επιδοτείται από κρατικούς πόρους ή όχι (απόφαση της 23ης Δεκεμβρίου 2009, C-305/98, σκέψη 42, Κατευθυντήρια Οδηγία 14 ΕΑΔΔΗΣΥ).

68. Επειδή, έχει κριθεί ότι το γεγονός ότι μια εταιρεία ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων ή σε κοινοπραξία δε συνιστά αφ' εαυτού τεκμήριο ότι ο διαγωνιζόμενος διαθέτει “αυτομάτως” τα μέσα των άλλων εταιρειών. Αναφορικά με τον τρόπο και τα χρησιμοποιούμενα μέσα απόδειξης ότι όντως βρίσκονται στη διάθεση του συμμετέχοντα τα μέσα/οι πόροι άλλων οργανισμών ή επιχειρήσεων εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμήσει την καταλληλότητα των προσκομισθέντων συναφώς αποδεικτικών στοιχείων (C-176/98).

69. Επειδή, ωστόσο, *sine qua non* προϋπόθεση για την προαπόδειξη βλάβης – έστω και ενδεχόμενης – του προσφεύγοντος και συνακόλουθα επί αυτή τη βάση θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός του προς άσκηση της προσφυγής είναι να μην προκύπτει από στοιχεία που επικαλείται ή προσκομίζει η αναθέτουσα αρχή ή τυχόν ο παρεμβαίνων ή/και από τον εν

γένει διαμορφωθέντα φάκελο ότι εν πάσει περιπτώσει βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου ή/και όρων της διακήρυξης που δεν έχουν προσβληθεί δεν είναι δυνατόν να συμμετέχει νόμιμα και να καταστεί ανάδοχος -κι επομένως σε κάθε περίπτωση ουδεμία βλάβη ή ωφέλεια έχει από την έκβαση της υπό εξέταση προσφυγής εκφεύγοντας από τον κύκλο των προσώπων που εξαρτούν τη δυνατότητα συμμετοχής τους μεμονωμένα από τους προσβαλλόμενους όρους καθώς διαρρηγνύεται η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ζημίας που κατά τα λεγόμενά του του προξενεί ο επίμαχος όρος σε σχέση με τη δυνατότητα συμμετοχής και αξίωσης ανάληψης του αντικείμενου της σύμβασης.

70. Επειδή, όπως έχει κριθεί, η προσβαλλόμενη πράξη ακυρώνεται μόνον εάν η ακύρωσή της είναι λυσιτελής για τον αιτούντα, εάν δηλαδή θεραπεύει, τουλάχιστον για τον εφεξής χρόνο, την βλάβη που προκαλεί στα έννομα συμφέροντά του η πράξη (ΣΤΕ 2068/2008, 4022/2006). Ως αλυσιτελής, χαρακτηρίζεται επομένως η αίτηση ακυρώσεως- επομένως και η προσφυγή κατ' αναλογία- , η οποία ακόμη και αν γίνει δεκτή δεν πρόκειται να οδηγήσει σε δικαίωση και ικανοποίηση του αιτούντος και επομένως δεν θα έχει καμία ωφέλεια από την ακύρωση της πράξης. Αυτό μπορεί να είναι συνέπεια και της εν τω μεταξύ διαφορετικής γενικής νομοθετικής ρύθμισης του θέματος (ΣΤΕ Ολ 3167-3168/2014, 1418/2013 7μ, Ολ. 1372/2013) ή αλλαγής νομικών προϋποθέσεων στο πρόσωπο του αιτούντος ή στο επίδικο αντικείμενο.

71. Επειδή, επομένως, έχει κριθεί ότι η ακύρωση πράξεως, παρίσταται αλυσιτελής, εφόσον ακόμη και αν η πράξη αυτή εκτοπισθεί από την έννομη τάξη για άλλο λόγο, η σύμβαση δεν είναι δυνατόν δυνάμει του οικείου νομοθετικού πλαισίου να ανατεθεί στον προσφεύγοντα (πρβ. ΣΤΕ Ολ. 2581/2015, 3315/2014 3578/2010, ΣΤΕ 2861-2862/2015, 79/2013 εν συμβ).

72. Επειδή έχει ομοίως, κριθεί ότι δεν είναι παραδεκτή πρόταση μεμονωμένου ή συμπραττόντων μελετητικών γραφείων, εάν κατά τον χρόνο λήξεως της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων δεν τελούσαν εν ισχύ, όχι μόνο τα πτυχία των εν λόγω γραφείων, αλλά και τα ατομικά πτυχία των μελετητών που τα απαρτίζουν ή τουλάχιστον, στην περίπτωση που η ισχύς ορισμένων από τα ατομικά αυτά πτυχία έχει λήξει, εάν δεν είχε εγκαίρως

Αριθμός απόφασης: 375/2018

ζητηθεί η ανανέωση της ισχύος των ατομικών αυτών πτυχίων (ΣΤΕ 34/2010, Ντίνος Ρόβλιας, *Ο νέος νόμος 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις, ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ & ΜΕΛΕΤΕΣ, Νομοθεσία – Νομολογία*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 191).

73. Επειδή με την με αριθμό 2/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, κατόπιν σχετικής αίτησης αναστολής της προσφεύγουσας κοινοπραξίας, έχει μεταξύ άλλων κριθεί (αναφερόμενη σε προγενέστερη διακήρυξη του αυτού διαγωνισμού) ότι η σύμβαση για παροχή μηχανολογικών υπηρεσιών υποστήριξης περιλαμβάνεται στο Προσάρτημα Γ Παράρτημα Ι «Κωδικοί CPV για συμβάσεις Εκπόνησης Υπηρεσιών που αναφέρονται στην υποπερίπτωση (α) της περίπτωσης (9) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 4412/2016 (δηλαδή αφορά **σε δημόσια σύμβαση παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών**).

74. Επειδή, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί –ευλόγως με βάση καταρχήν τα υπό σκεπτ. 73 άνωθεν ρηθέντα -το γεγονός ότι το αντικείμενο των εργασιών της υπό ανάθεση σύμβασης κι επομένως και το αντικείμενο της διακήρυξης, αφορά τεχνικές υπηρεσίες υπό την έννοια του άρθρου 2 παρ. 9 α του Ν. 4412/2016 και συνακόλουθα κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, οι σχετικές προϋποθέσεις συμμετοχής όσον αφορά την καταλληλότητα έκαστου υποψηφίου αναδόχου αφορούν ειδικώς την παροχή τεχνικών υπηρεσιών, δυνάμει των ειδικώς προβλεπομένων στο άρθρο 77 παρ. 1 .

75. Επειδή, συνακόλουθα, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί και δεν βάλλει εγκαίρως κατά όρων της διακήρυξης (παρ. 2.2.4.) που προβλέπουν την υποχρέωση των υποψηφίων εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών ή Γραφείων Μελετών ως προϋπόθεση απόδειξης καταλληλότητας του υποψηφίου, παραπέμποντας εναργώς στο σχετικό Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α» του Ν. 4412/2/16 - οι οποίοι έχουν όλως επικουρικώς διευκρινισθεί και από την διευκρινιστική επιστολή της νομικής συμβούλου της αναθέτουσας αρχής (βλ. σκεπτικά 43-49) - κι επομένως, δεδομένης της εν πάσει περιπτώσει παρέλευσης της προθεσμίας προσφυγής κατά του εν θέματι όρου, ο τελευταίος εντάσσεται πλέον στο κανονιστικό πλαίσιο της

διαγωνιστικής διαδικασίας και δεσμεύει αδιαμφισβήτητα και την προσφεύγουσα ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής.

76. Επειδή ειδικότερα στο ως άνω αναφερθέν Παράρτημα XI ου Προσαρτήματος Α προβλέπεται ρητώς ως προς τα υφιστάμενα με βάση το αντικείμενο της σύμβασης Μητρώα στην Ελλάδα το εξής : *«στην Ελλάδα, το «Μητρώο Εργοληπτών Επιχειρήσεων –ΜΕΕΠ», του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθώς και τα νομαρχιακά μητρώα στην περίπτωση των δημοσίων συμβάσεων έργων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 76, το «Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο» και το «Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού» στην περίπτωση των συμβάσεων προμηθειών στην περίπτωση των συμβάσεων υπηρεσιών, ο πάροχος υπηρεσιών μπορεί να κληθεί να προβεί σε ένορκη δήλωση του συγκεκριμένου επαγγέλματος, στις περιπτώσεις που προβλέπει η ισχύουσα εθνική νομοθεσία, για την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, τα επαγγελματικά μητρώα είναι το «Μητρώο Μελετητών» και το «Μητρώο Γραφείων Μελετών» σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 77».*

77. Επειδή σε απάντηση σχετικού ερωτήματος της Εισηγήτριας σε συνέχεια των κατατεθειμένων από την αναθέτουσα αρχή εγγράφων, βεβαιώθηκε από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή ότι α) *«...τόσο η κοινοπραξία «.....», όσο και έκαστο των μελών αυτής, δεν είναι εγγεγραμμένοι Μητρώο Εταιρειών Μελετών και στο Μητρώο Μελετητών, αντίστοιχα. Επίσης, σας πληροφορούμε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί αίτηση εγγραφής τους στα ανωτέρω Μητρώα»* (πιστοποιητικό του Τμήματος μητρώου Μελετητών Επιχειρήσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων της Διεύθυνσης Μητρώων- Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών - Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με αριθμό πρωτ. Δ24/4436 της 29/3/2018 (αριθμός πρωτ. Εισερχ. ΑΕΠΠ 1008/5-4-2018), β) η προσφεύγουσα είναι εγγεγραμμένη στο Επιμελητήριο Χανίων από το 2006 έως και την 23/4/2018 για τις κάτωθι δραστηριότητες: υπηρεσίες συντήρησης εγκαταστάσεων κεντρικής θέρμανσης (κύρια), εργασίες ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, υπηρεσίες εγκατάστασης και συντήρησης συστημάτων ελέγχου κεντρικής θέρμανσης (πιστοποιητικό του

Αριθμός απόφασης: 375/2018

Επιμελητηρίου Χανίων με αριθμό πρωτ. 1068/23-4-202918 μετά συνημμένης επιστολής με αριθμό πρωτ. 1594/ 23-4-2018).

78. Επειδή, ωστόσο, η ως άνω προσφεύγουσα κοινοπραξία (με αριθμό ΓΕΜΗ 07525455800).ως και έκαστο μέλος αυτής, δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Γραφείων Μελετών (και αντίστοιχα στο Μητρώο Μελετητών όσον αφορά τον) και δεν έχουν προβεί στην κατάθεση σχετικής αίτησης πριν την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής.

79. Επειδή, περαιτέρω και όλως επικουρικής δυνάμει και των ρητά προβλεπομένων στο σκεπτικό 76 άνωθεν η εγγραφή στο Επιμελητήριο Χανίων της προσφεύγουσας δεν αφορά συναφές με το υπό ανάθεση αντικείμενο, ήτοι συντήρηση Η/Μ εγκαταστάσεων, ως καθίσταται σαφές για το μέσο επιμελή υποψήφιο και έχει διατυπωθεί ρητώς στην απόφαση της 2ας Μαρτίου 2018 του ΔΣ του ΓΝ Χανίων (6ο πρακτικό) και δη στο θέμα 21ο με τίτλο «Σχετικά με «Μηχανολογικές Υπηρεσίες Υποστήριξης του Γ.Ν. Χανίων»». Ειδικότερα, δεν καλύπτει τις απαιτούμενες με βάση το αντικείμενο της υπό εξέταση σύμβασης, μηχανολογικές υπηρεσίες υποστήριξης .

80. Επειδή, ως αποδεικνύεται από τα προβαλλόμενα στοιχεία κι έγγραφα της αναθέτουσας αρχής σε συνδυασμό με τα ως άνω υπό σκεπτ.77 έγγραφα, η προσφεύγουσα δεν δύναται να συμμετάσχει νόμιμα στον εν θέματι διαγωνισμό διεκδικώντας την κατακύρωση της σύμβασης καθώς στερείται των απαραίτητων προϋποθέσεων καταλληλότητας, ήτοι εγγραφής στο μητρώο Γραφείων Μελετών και στο Μητρώο Μελετητών με βάση τα ως άνω εκτεθέντα, καθιστώντας την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής απαράδεκτη ως αλυσιτελή.

81. Επειδή, η συνδρομή της ύπαρξης εννόμου συμφέροντος, ακόμη και υπό την ειδικότερη έκφανση της λυσιτέλειας δέον είναι να συντρέχει σε όλες τις κρίσιμες φάσεις, ήτοι τόσο κατά την άσκηση της προσφυγής, όσο και κατά το χρόνο εξέτασης αυτής και έκδοσης της σχετικής απόφασης (βλ. σκεπτ. 56).

82. Επειδή, δυνάμει των ρητά προβλεπομένων στο άρθρο 78 παρ. 1, δεν εμπίπτουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 77 παρ. 1 στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 78 αλλά και σε κάθε περίπτωση, δεν υφίσταται ουδεμία σχετική αναφορά της προσφεύγουσας περί πλήρωσης των εν θέματι προϋποθέσεων μέσω τρίτου.

Αριθμός απόφασης: 375/2018

83. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

84. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να απορριφθεί .

85. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου ποσού δύο χιλιάδων πεντακοσίων δεκαέξι ευρώ (2.516,00 €).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 24 Απριλίου 2018 και εκδόθηκε στις 14 Μαΐου 2018 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Ε. Αποκάρδου

Η Γραμματέας

Φιλία Κοντραφούρη